



NİCEL ANLAMLI KELİMELER

Kavramların sayılabilen, ölçülebilen, azalıp çoğalabilen özelliklerini gösteren sözcüklere **nicel anlamlı sözcükler** denir.

- » Bu binadaki dairelerin oldukça **geniş** odaları var.
- » Ağacın **uzun** dallarını testereyle kestim.

Yukarıdaki örneklerde koyu yazılan sözcükler odanın genişliği, dalların uzunluğu ölçülebilir özellikleri gösterdiği için nicel anlamlıdır.

NİTEL ANLAMLI KELİMELER

Varlıkların nasıl olduğunu, niteliğini gösteren; sayılamayan, ölçülemeyen bir değeri, özelliği ifade eden sözcüklere “**nitel anlamlı sözcükler**” denir.

- » **Ekşi** yoğurdu ayran yaparak değerlendirebilirsin.
- » Annemin **lezzetli** yemekleri burnumda tütüyor.

Yukarıdaki örneklerde koyu yazılan sözcükler – yoğurdun ekşiliği, yemeklerin lezzetliliği, ölçülemeyen özellikleri, nitelikleri ifade ettiği için nitel anlamlıdır.

NOT: Sözcükler cümle içindeki kullanımına göre **bazen nicel bazen de nitel anlamlı olabilir.**

- » Okul yıllarında onunla **yakın** arkadaşlık. (nitel anlam)
- » Stadyum evimize çok **yakındı**. (nicel anlam)

Birinci örnekteki “yakın” sözcüğü “içten, sıkı” anlamında kullanılmıştır. Belli bir ölçü aletiyle ölçülemez. İkinci örnekteki “yakın” sözcüğü ise, ölçülebilir bir özellik olduğu için nicel anlamlıdır. Evin stadyuma olan uzaklığı metreyle ölçülebilir.

NİCEL NİTEL ALIŞTIRMASI

Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili kelimelerin nitel veya nicel oluşlarını altlarındaki boşluğa yazınız.

Okul, yüksek binaların arasında kalmış.
[.....]

İşyerime yakın bir ev satın almak istiyorum.
[.....]

Bu işten iyi para kazandı.
[.....]

Evin geniş bir salonu vardı.
[.....]

Sırtında ağır bir çantayla güç bela yürüyordu.
[.....]

Derin bir kuyudan su çekerdik.
[.....]

Edebiyatımızın derin bir yazarıydı o.
[.....]

Merkeze yakın bir semtti.
[.....]

Okul, yüksek binaların arasında kalmış.
[.....]

Annemin lezzetli yemekleri burnumda tütüyor.
[.....]

Bahçede büyük bir kalabalık vardı.
[.....]

Beni küçük düşürmekle ne kazandın?
[.....]

Sırtında ağır bir çantayla güç bela yürüyordu.
[.....]

Son iki günde soğuk çok arttı.
[.....]

NİTEL NİCEL ETKİNLİK

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili olan kelimelerin nitel ve nicelliğini bularak kelimeleri uygun alana yazınız.

Bahçeyi alçak bir duvarla çevirdiler.

Okula yırtık ayakkabılarla gidiyordu.

Bu paket daha hafif, sen bunu taşı.

Resimler çok güzel çıkmış.

İşyerime yakın bir ev satın almak istiyorum.

Ekşi yoğurdu ayran yaparak değerlendirebilirsin.

Bize ilginç öyküler okurdu.

Güleç yüzüyle çevresine neşe saçıyordu.

Cimri insanların kimseye hayrı dokunmaz.

Yakın arkadaşlarımdan biriydi.

NİTEL	NİCEL
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

Aşağıdaki kelimeleri hem nicel hem nitel anlama gelecek şekilde cümlede kullanınız.

Yüksek:

.....

.....

Küçük:

.....

.....

1. altı çizili sözcüklerden hangisi nicel bir anlam taşımaktadır?

- A) Uzun bir yol vardı daha önümüzde, diyordu şoför.
- B) Büyük insanlar, büyük düşünür, derdi her zaman.
- C) Kim ne derse desin güzel maçlara gebe, şampiyonluktaki kıyasıya çekişme.
- D) Takımlar taraftarlarıyla, futbolcularıyla, teknik ekipleriyle bir bütün olmuş.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözcük nitel anlamda kullanılmamıştır?

- A) Soğuk bir duş alırsan kendine gelirsin.
- B) Sıcak bir yaz gününde tatil güzel olur.
- C) Geniş düşünürsen olayları daha iyi anlarsın.
- D) Küçük bir tabağın içine turşu koydu.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nitel anlamlı bir kelime vardır?

- A) Çardaktan kara üzümler sarkıyordu.
- B) Kapıyı küçük bir kız açtı.
- C) O ince kartonları davetiyeler için aldı.
- D) Bu binadaki dairelerin oldukça geniş odaları var.

4. Kalın kelimesi aşağıdakilerden hangisinde nitel anlamda kullanılmıştır?

- A) Çiti onarmak için kalın tahtalar aldı.
- B) Kalın kafalı bir adam olduğu belli.
- C) Kalın odunlardan iki tane getir.
- D) Kış gelince kalın giysileri çıkardılar.

5. Hafif kelimesi aşağıdakilerden hangisinde nicel anlamda kullanılmıştır?

- A) Hafif bir ağrı var eklemelerimde.
- B) Evin bahçesine hafif hafif yaklaşıyorlardı.
- C) Adam hafif kolilerden iki tane aldı.
- D) Bu hafif davranışların başına bela olacak.

6. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerden hangisi nitel nicel yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) Ucuz bir gömlek bulmuş mağazada.
- B) Yüksek kaldırımlara arabalar çıkamaz.
- C) Ağır sözlerin beni çok kızdırdı.
- D) Yakın kırtasiyelerden birine git.